

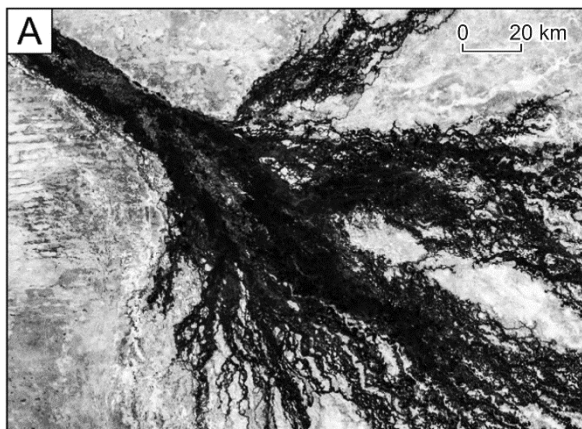
L OLIMPIADA GEOGRAFICZNA

Zawody II stopnia pisemne – podejście 2

ROZWIĄZANIA

Zadanie 8

Poniższe fotografie satelitarne przedstawiają dwie nietypowe delty:

Uzupełnij poniższe zdania, wstawiając znak „X” w odpowiednie kwadraty (w każdym przypadku poprawna jest jedna odpowiedź).

Na fotografii oznaczonej literą A, przedstawiającej fragment Afryki

☐ Północnej,	widać deltę rzeki Okawango,	☒ kończącej bieg w kotlinie Kalahari.
☐ Środkowej,		☐ która pierwotnie miała źródła w górach Atlas.
☒ Południowej,		☐ uchodzącej do Oceanu Indyjskiego.

Na fotografii oznaczonej literą B, przedstawiającej miejsce lądowania łazika *Perseverance* w lutym 2021 r. na

☒ Marsie,	widać dawną deltę	☐ rzeki uchodzącej do Morza Przesileń.
☐ Tytanie,		☒ rzeki wpadającej do krateru Jezero.
☐ Wenus,		☐ zasypanej pustynnym piaskiem rzeki Tamanrasett.

Zadanie 9

Uzupełnij poniższe zdania, wstawiając znak „X” w odpowiednie kwadraty (w każdy przypadku poprawna jest jedna odpowiedź).

A. W celu zminimalizowania zniekształceń kartograficznych do pokazania na mapie Antarktydy najlepiej użyć odwzorowania:

- azymutalnego w położeniu normalnym,
- azymutalnego w położeniu poprzecznym,
- walcowego w położeniu normalnym,

a do pokazania Ekwadoru odwzorowania:

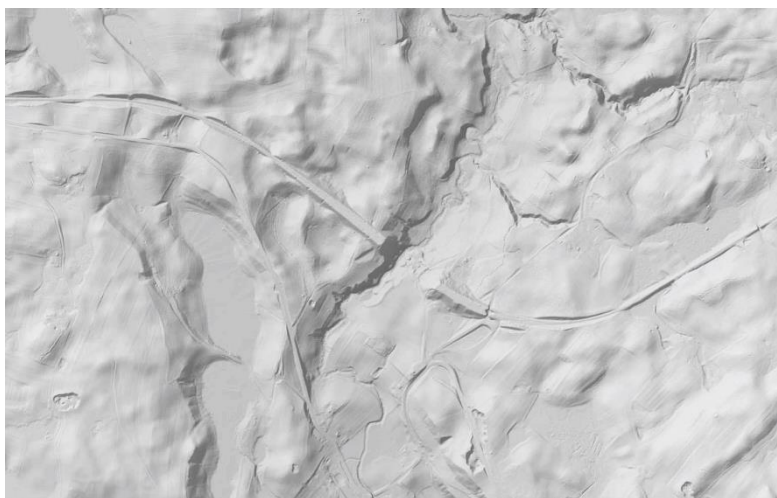
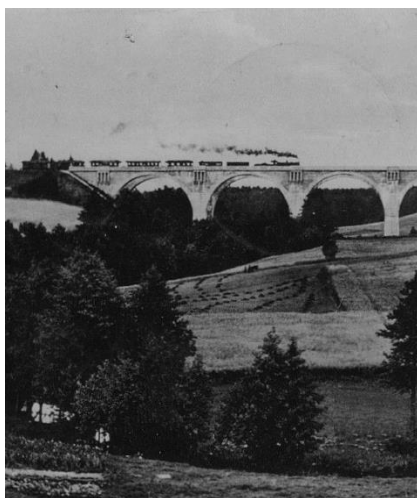
- azymutalnego w położeniu normalnym,
- stożkowego w położeniu normalnym,
- walcowego w położeniu normalnym.

B. Prostoliniowość i jednakowa długość wszystkich równoleżników to cechy odwzorowania:

- azymutalnego w położeniu biegunowym.
- azymutalnego w położeniu poprzecznym.
- walcowego w położeniu normalnym.

Zadanie 10

Na poniższej fotografii, wykonanej przed II wojną światową, widać pociąg przejeżdżający niedługo wcześniej wybudowanym jednym z dwóch wiaduktów kolejowych. Obok niej zamieszczono współczesną wizualizację Numerycznego Modelu Terenu (NMT, Digital Terrain Model – DTM) okolic wsi Stańczyki w województwie warmińsko-mazurskim (w rejonie miejsca, gdzie wykonano fotografię).

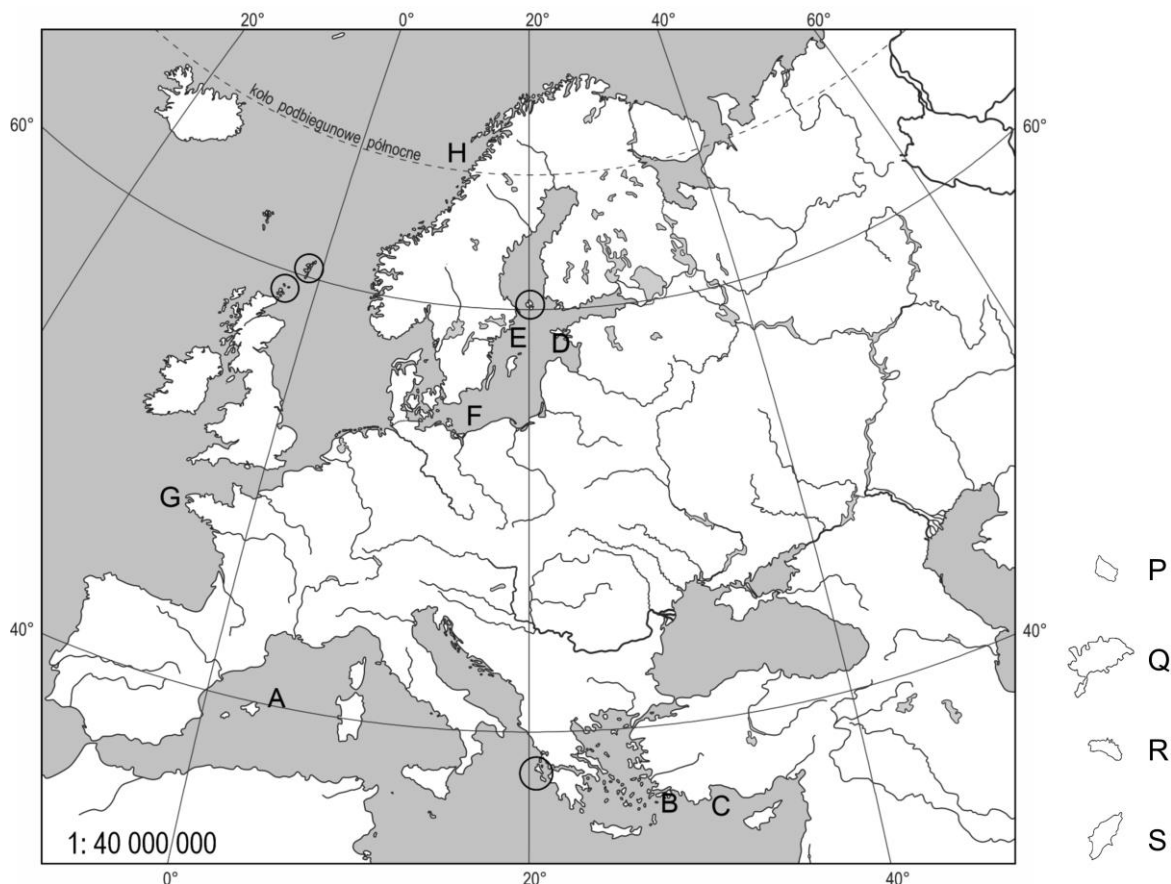

Obok każdego zdania w tabeli wstaw znak „X” w kolumnie P (jeśli zadanie jest prawdziwe) lub w kolumnie F (jeśli zdanie jest fałszywe).

	P	F
Na wizualizacji NMT można prześledzić przebieg linii kolejowej, gdyż widać ślady przekopów i nasypów.	X	
Na wizualizacji NMT nie widać roślinności i budynków, gdyż te obiekty są odfiltrowywane podczas tworzenia NMT.	X	
Wiaduktów nie widać na wizualizacji NMT, gdyż zostały zburzone podczas II wojny światowej.		X
Wiadukty kolejowe wybudowano nad głęboko wciętą rynną polodowcową (subglacjalną).	X	

Zadanie 11

Z mapy Europy w skali 1:40 000 000 usunięto cztery wyspy, których kształty w powiększeniu przedstawiono obok mapy i oznaczono literami od P do S. Ponadto na tej mapie literami od A do H oznaczono wybrane miejsca, a okręgami – cztery wybrane archipelagi.

A. Uzupełnij tabelę, wstawiając znak „X” przy poprawnych nazwach wysp oraz odpowiednie litery, wskazujące położenie i kształt wyspy.

Opis wyspy	Nazwa wyspy	Położenie wyspy (wpisz wybrane litery spośród A-H)	Kształt wyspy (wpisz litery P-S)
Druga co do wielkości wyspa archipelagu Balearów. Wyspa słynie z unikatowych megalitów.	☐ Ibiza ☐ Majorka ☒ Minorka	A	R
Na wyspie znajduje się rezerwat geologiczny, obejmujący krater Kaali – efekt uderzenia dużego meteorytu, które nastąpiło kilka tysięcy lat temu.	☐ Hinnøya ☐ Hiuma ☒ Sarema	D	Q
Wyspa, której po drugiej wojnie światowej groziło włączenie w strefę wpływów Związku Radzieckiego, ale ostatecznie do tego nie doszło.	☒ Bornholm ☐ Gotlandia ☐ Rugia	F	P
Największa wyspa w archipelagu Dodekanezu. Jej najwyższy szczyt to Atawiros o wysokości ponad 1000 m n.p.m.	☐ Eubea ☐ Kos ☒ Rodos	B	S

- B. Obok każdego zdania w tabeli wstaw znak „X” w kolumnie P (jeśli zadanie jest prawdziwe) lub w kolumnie F (jeśli zdanie jest fałszywe).

	P	F
Jeden z oznaczonych na mapie okręgami archipelagów położonych na południku 20°E należy do Szwecji.		X
Jeden z oznaczonych na mapie okręgami archipelagów położonych na południe od równoleżnika 60°N to Orkady.	X	
Każdy z oznaczonych na mapie okręgami archipelagów należy do innego państwa.		X
Archipelagiem oznaczonym okręgiem znajdującym się najdalej na południe są Sporady.		X

- C. Kontury wysp przedstawione obok mapy wykonano w skali czterokrotnie powiększonej w stosunku do skali mapy. Oszacuj rzeczywiste powierzchnie wysp, a następnie wskaż je, wybierając spośród odpowiedzi podanych w tabeli. W każdym wierszu tabeli wstaw jeden znak „X”. Miejsce na ewentualne obliczenia znajduje się na dole tej strony.

Wyspa	Rzeczywista powierzchnia wyspy (km ²) (na podstawie: <i>encyklopedia.pwn.pl</i>)					
	101	271	588	668	1,4 tys.	2,7 tys.
P			X			
Q						X
R				X		
S					X	

- D. Uzupełnij poniższe zdania, wstawiając znak „X” w odpowiednie kwadraty (w każdym przypadku poprawna jest jedna odpowiedź). Miejsce na ewentualne obliczenia znajduje się u dołu tej strony.

- Dwa zaznaczone okręgami archipelagi położone są w pobliżu południka 20°E. Przybliżona najkrótsza odległość dzieląca te dwa archipelagi wynosi około:
 1600 km 2400 km 3200 km 4000 km
- Dwa zaznaczone okręgami archipelagi położone są na równoleżniku 60°N. Przybliżona najkrótsza odległość dzieląca te dwa archipelagi wynosi około:
 600 km 1200 km 1800 km 2400 km

Zadanie 12

Na mapie przedstawiono deltę Wisły.

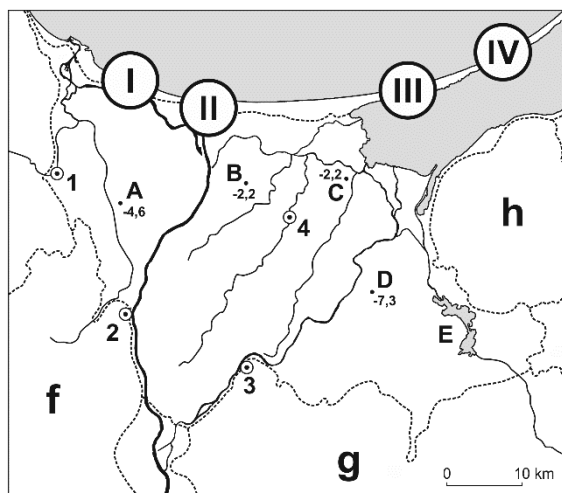
Liczbami 1-4 oznaczono wybrane miasta.

Literami A-D oznaczono punkty wysokościowe, wśród których tylko jeden ma przyporządkowaną poprawną wartość.

Literą E oznaczono największe jezioro na obszarze przedstawionym na mapie.

Liniami przerywanymi oznaczono granice mezoregionów fizycznogeograficznych (2018), trzy z nich opisano literami f-h.

Liczbami rzymskimi I-IV oznaczono wybrane miejsca na wybrzeżu Zatoki Gdańskiej.

A. Uzupełnij poniższy tekst, podkreślając jedną spośród czterech propozycji odpowiedzi podanych w nawiasach.

Położony nad (Motławą / Nogatem / Szarpawą / Wisłą) Tczew oznaczono numerem (1 / 2 / 3 / 4),

a położony nad (Motławą / Nogatem / Szarpawą / Wisłą) Malbork numerem (1 / 2 / 3 / 4).

Wyznaczony w 2022 r. najniżej położony punkt wysokościowy w Polsce oznaczono na mapie literą (A / B / C / D). Literą E oznaczono jezioro (Dąbie / Długie / Drawsko / Druzno).

B. Uzupełnij tabelę, wstawiając jeden lub więcej znaków „X” w każdym wierszu.

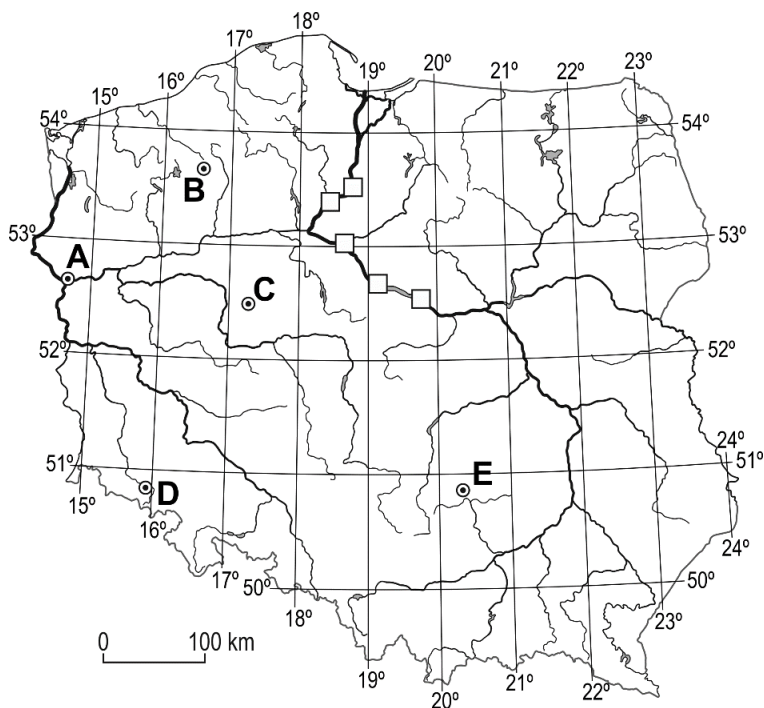
Opis mezoregionu	Oznaczenie na mapie		
	f	g	h
Pojezierze	X	X	
Część Pojezierza Iławskiego		X	
Wysoczyzna Elbląska			X

C. Uzupełnij tabelę zawierającą opisy wybranych dróg wodnych łączących dorzecze Wisły z Bałtykiem.

Opis drogi wodnej	Miejsce na mapie (wpisz wybrane liczby spośród I-IV)
Wisła Śmiała – powstała w 1840 r., gdy wody zatrzymane przez zator lodowy przerwały wydmy mierzei i utworzyły nowe ujście rzeki.	I
Droga wodna wybudowana przez człowieka, oddana do użytku w 2022 r.	III
Sztuczny przekop wybudowany w latach 1891-1895, który skrócił Wisłę o około 10 km. Powstała wówczas Wyspa Sobieszewska.	II

Zadanie 13

Na mapie Polski literami A-E oznaczono wybrane miejsca, a kwadratowymi sygnaturami pięciu wybranych miast położonych nad Wisłą.

A. Rozpoznaj miasta na podstawie opisów. Do drugiej kolumny tabeli wstaw znak „X” przy odpowiednich nazwach miast. Do trzeciej kolumny tabeli wpisz litery wskazujące położenie miast na mapie.

Opis miasta	Nazwa miasta	Położenie miasta (wpisz wybrane litery spośród A-E)
Miejscowości nadano prawa miasta górniczego w 1519 r. Wydobywano tu różne surowce, po II wojnie światowej – uran, którego eksploatacja miała charakter rabunkowy oraz doprowadziła do unicestwienia miasta.	☐ Borne Sulinowo ☐ Kostrzyn ☒ Miedzianka	D
Miasto otrzymało prawa miejskie w 1251 r. W jego herbie umieszczono dwa miecze. Przez miasto przebiega linia kolejowa Berlin-Warszawa.	☐ Borne Sulinowo ☒ Kostrzyn ☐ Miedzianka	C

B. Uzupełnij poniższe zdania, wstawiając znak „X” w odpowiednie kwadraty (w każdym przypadku poprawna jest jedna odpowiedź).

- Oznaczone na mapie kwadratową sygnaturą miasto, w którym większość ludności mieszka na lewym brzegu Wisły to:

Chełmno Grudziądz Płock Toruń Włocławek
- Różnica czasu miejscowego między źródłami Proсны i Wieprza to:

8 minut 12 minut 16 minut 20 minut 24 minuty